

چابهار، منطقه‌ای آزاد با مسئولیت‌هایی فراتر از ماموریت

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل منطقه آزاد چابهار به نقل از ایرنا محدوده منطقه آزاد چابهار اخیرا با مصوبه مجلس شورای اسلامی از ۱۴ هزار به ۸۲ هزار هکتار افزایش یافته است و پیش از این، تجار و مسافرانی که به این منطقه آزاد می‌آمدند از کیفیت مدیریت شهری در این منطقه به نیکی یاد می‌کردند چرا که بازارها و همچنین مراکز تجاری متعدد با صدها فروشگاه مختلف برای رفاه بیشتر میهمانان در مرکز این محدوده راه‌اندازی و نبود پراکندگی و مسافت زیاد بین مراکز خرید، سبب رضایت‌مندی دوچندان مسافران و خریداران شده است.

این مقدمه را آوردیم تا به این موضوع اشاره کنیم؛ تصور کنید شهرستانی را در محروم‌ترین نقطه از جنوب سیستان و بلوچستان که بیشتر مردمانش غیر از صید و صیادی سنتی و برخی از جوانان برومندش به واسطه نبود کسب و کاری مناسب به شغل‌های کاذب همچون سوخت‌بری و برخی ناهنجاری‌های اجتماعی روی آورده بودند امروز به جایی تحت عنوان منطقه آزاد چابهار ملحق شده است و این اتفاق می‌تواند نویدبخش آینده‌ای روشن برای اهالی شهر چابهار باشد که پیش از این، منطقه آزاد را به مثابه یک تبعیض بزرگ می‌پنداشتند اما مدیران منطقه آزاد تجاری صنعتی چابهار که از دیرباز طعم ناخوشایند محرومیت را با تمامی وجود حس کرده بودند راه تلاش پیش گرفتند تا شهر قدیم چابهار را به این منطقه "برخوردار" اضافه کنند و در نهایت، امروز تلاش چندین ساله آنها به بار نشست و اینک شهر قدیم و منطقه آزاد، یکی شده‌اند اما بر سر مدیریت توسعه‌ای این محدوده ۸۲ هزار هکتاری موانعی وجود دارد که این موانع هم با همراهی مردم، علما و سایر مدیران محلی و استانی و کشوری مرتفع خواهد شد و دیری نخواهد پایید که شهر چابهار همچون منطقه آزاد آن از کیفیت بالای شهری و شهرنشینی برخوردار شود. منطقه‌ای که در اوایل دهه ۱۳۷۰ در پیرامون ساحل مکران و اقیانوس هند بنیان گذاشته شد.

هم‌اینک که در خرداد ۱۴۰۰ به سر می‌بریم باید بگوییم در شهرستان‌های چابهار، کُنارک و دشتیاری از سال ۹۸ بیش از ۱۰۰ طرح در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی به مرحله اجرا در آمده است تا در تاریخ ثبت شود که منطقه آزاد چابهار، توجه به جوامع محلی پیرامون خود را به عنوان یک مولفه راهبردی در کنار توسعه اقتصادی سواحل مکران مورد توجه جدی قرار داده است، پس اگر بخواهیم مقوله مسئولیت اجتماعی در منطقه آزاد چابهار را بیشتر باز کنیم باید به سراغ بانوی پیشرو و فعال این حوزه برویم. طاهره شهرکی معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار است.

شهرکی در تشریح اقدامات حوزه تحت مدیریت خود به خبرنگار ایرنا گفت: سازمان منطقه آزاد چابهار با اهدافی همچون افزایش سطح کیفیت آموزشی، جلوگیری از ترک تحصیل دانش‌آموزان بلوچ و کاهش بُعد مسافت و کمتر کردن تردد دانش‌آموزان این دیار اقدام به ساخت ۲۰ مدرسه در بخش‌های باهوکلالت، پیرسهراب، مرکزی و کُنارک کرده است.

وی با بیان اینکه راه‌اندازی سه کتابخانه در بخش پیرسهراب و ۲ کتابخانه در بخش مرکزی در دستور کار قرار گرفت تصریح کرد: عملیات اجرایی ۲۷ خانه امید روستایی آغاز و چهار مورد آن در روستاهای رمین، کمبل سلیمان، نوک‌آباد و کمب به بهره‌برداری رسید.

شهرکی از احداث یک مجتمع آموزشی و خوابگاهی در بخش پیرسهراب سخن به میان آورد و اظهار داشت: این مجتمع با پنج هزار مترمربع زیربنا و ۱۲ کلاس پذیرای ۱۴۸ دانش‌آموز خواهد بود.

به گفته وی، ساخت ۲۰ چمن مصنوعی برای جوانان ورزشکار جلوه دیگری از نمود تحقق مسوولیت اجتماعی سازمان منطقه آزاد بود که در این راستا بخش‌هایی از بلوچستان همچون باهوکلالت، پیرسهراب، نگور، پلان، سندمیرثوبان، مرکزی و کُنارک دارای زمین چمن مصنوعی شدند.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار توجه این سازمان را به مقوله‌های مهمی همچون بهداشت و درمان، توسعه گردشگری، حمایت‌های اجتماعی، آموزشی و فرهنگی، محیط زیست، ساخت فیلم و مدرسه را برگ زرینی در کارنامه بلند و بالایی این مجموعه عنوان کرد.

او همچنین به اجرای ۱۱۴ طرح مسئولیت اجتماعی اشاره کرد و گفت: پایگاه محیط زیست دریایی و سایت پرندنگری تنها ۲ مورد از این طرح‌ها به شمار می‌روند و ۱۷ پروژه در حوزه‌های گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی به مرحله اجرا درآمده است.

شهرکی تصریح کرد: باید توجه داشته باشیم که اجرای ۱۴ طرح زیرساختی همچون فرودگاه، آبرسانی به روستاهای تیس و مرز ریمدان، افزایش شاخص‌های زیرساختی جاده‌ای، توسعه زیرساخت‌های برق و اقداماتی در بحث تصفیه‌خانه و دیگر موارد همگی مستقیماً در راستای تحقق مسوولیت اجتماعی سازمان منطقه آزاد چابهار در حوزه سرزمینی پیرامون خود بوده و امروز کسی نمی‌تواند این اقدامات را انکار کند.

وی اجرای ۳۵ طرح فرهنگی توسط منطقه آزاد را نمونه بارز مسوولیت اجتماعی در روستاها برشمرد و عنوان کرد: اجرای ۴۸ پروژه اجتماعی در روستاهای همجوار نیز به عنوان سندی پایدار در حوزه مسوولیت‌های اجتماعی این سازمان، قابل استناد خواهد بود و آیندگان طعم شیرین این اقدامات را خواهند چشید.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار در پاسخ به این سوال که چه میزان اعتبار برای طرح‌های عمرانی مربوط به مسوولیت‌های اجتماعی اختصاص یافته است، گفت: ۹۰ میلیارد ریال در بخش فرهنگی، چهار هزار و ۳۱۳ میلیارد ریال در حوزه اجتماعی، ۲ هزار و ۸۳۸ میلیارد ریال در حوزه گردشگری، هفت میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال در حوزه محیط زیست و ۱۵ هزار و ۱۶۷ میلیارد ریال به اجرای سایر طرح‌ها در حوزه مسوولیت‌های اجتماعی اختصاص یافته است.

وی تصریح کرد: سازمان منطقه آزاد چابهار ۷۳ درصد مشارکت مستقیم در تخصیص این اعتبارات داشته و ۲۷ درصد هزینه‌ها با سایر نهادها بوده است.

شهرکی بر این باور است که، همه ارگان‌های دولتی و خصوصی باید نسبت به تأثیری که بر جامعه محلی و محیط پیرامونی خود دارند مسئول باشند چراکه توسعه اقتصادی و رسیدن به اهداف اقتصادی ارگان‌ها زمانی محقق خواهد شد که توسعه محلی و بومی رقم بخورد.

اما در میان همه جملات و بعضاً شعارهایی همچون «تدوین می‌شودهایی» که از تریبون‌های مختلف شنیدیم و در فضای مجازی خواندیم، باید گفت سازمان منطقه آزاد چابهار نخستین مجموعه‌ای بود که توانست نسبت به تدوین سند مسوولیت اجتماعی اقدام کند.

تدوین چنین منشوری توسط یک منطقه که حدود ۲ هزار کیلومتر با مراکز اداری سرزمین اصلی (تهران) فاصله دارد، کار آسانی است؟ مسلماً با شرایط دشوار، گفت و گوها و مذاکرات فراوان و رفت آمدهای زیادی چنین سندی به مرحله تدوین و تصویب رسیده است.

اسفندماه ۹۷ بود که عبدالرحیم کُردی مدیرعامل و رییس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد چابهار در نخستین جشنی که تحت عنوان «مهرآیین» برگزار شد محتوای این سند را در چهار حوزه آموزش، بهداشت، توانمندسازی و حفاظت از محیط زیست اعلام کرد و گفت: این سند به زودی تکمیل خواهد شد و برای مطالبه‌گری شهروندان منطقه از سازمان در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد که البته اطلاع‌رسانی جزئیات آن توسط رسانه‌های مختلف و مجموعه روابط عمومی سازمان منطقه آزاد در چابهار رقم خورد.

«مهرآیین» رویدادی بود که در منطقه آزاد چابهار با هدف مشارکت و دخالت دادن جامعه محلی و مردم در امور اجتماعی منطقه شکل گرفت و مشارکت‌پذیری جامعه محلی و معتمدان مردمی منطقه در ایجاد و اداره فضاهای آموزشی را پیگیری کرد.

طبق تجربه، در جوامع گوناگونی که کشورهای مختلف داشته‌اند بهترین کسانی که می‌توانند فضاها و امکانات آموزشی را حفظ، مراقبت و نگهداری کنند، کسانی هستند که در تامین و بهره‌برداری از آن‌ها «سهیم و به نوعی نسبت به آن احساس مسئولیت» داشته باشند و بر همین اساس در منطقه آزاد چابهار تامین بخشی از منابع لازم برای توسعه فضاها و امکانات آموزشی منطقه به عهده جامعه محلی، بخشی به عهده خیران ملی و بخشی هم بر عهده فعالان اقتصادی و صنعتگران منطقه آزاد چابهار قرار داده شد و با منابع تامین شده از این گروه‌ها اجرای پروژه‌های مختلف از بخش دشتیاری بلوچستان آغاز شد که شرح کلی آن را در این گزارش خواندید.

اینک همه می‌دانند شهر قدیم چابهار با مشکل حاشیه نشینی مواجه است و درواقع ۲ هزار هکتار از زمین‌های آن درگیر مسئله حاشیه‌نشینی شده و امیدواریم با ملحق شدن این شهر به منطقه آزاد، طی سه چهار سال آینده شاهد ساماندهی حاشیه‌های شهر باشیم و این مسئولیت اجتماعی بزرگ محقق نمی‌شود جز با یکپارچگی مدیریتی! همان موضوعی که مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار در گفت و گوها و سخنرانی‌های مختلف به آن اشاره کرده است، یعنی مدیریت این ۸۲ هزار هکتار به طور کامل به منطقه آزاد واگذار شود تا رنگ و روی شهر چابهار همچون منطقه آزاد، باز شود.

شهرستان چابهار هم اینک با ۸۲ هزار هکتار مساحت و ۱۱۵ کیلومتر مرز با دریای عمان و جمعیتی بیش از ۲۹۰ هزار نفر نزدیک‌ترین فاصله را با آب‌های آزاد داشته و بندر منطقه آزاد این دیار به عنوان تنها بندر اقیانوسی ایران شناخته می‌شود.

